

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) เพื่อศึกษาการปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย โดยใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยที่สร้างขึ้น โดยใช้เทคนิคเดลฟายเป็นคู่มือในการปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย เปรียบเทียบกับการปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยตามปกติในโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยที่มีตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 80 คน ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานการนิเทศในช่วงเวลา 16.00 - 24.00 น. ของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ตรวจการพยาบาลที่มีตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติการนิเทศเวรป่วย เวลา 16.00 - 24.00 น. ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2537 - 29 พฤศจิกายน 2537 ของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช จำนวน 30 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. สมัครใจเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้
2. ประสบการณ์ในการทำงานการพยาบาล 5 ปี
3. ประสบการณ์ทำงานในหน้าที่ตรวจการพยาบาลอย่างน้อย 1 ปี

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 15 คน และกลุ่มควบคุม 15 คน ซึ่งทำการแบ่งกลุ่มโดยจับสลากรายชื่อของผู้ที่จะต้องหมุนเวียนเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรวจการพยาบาลเวรป่วยในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2537 - 30 กันยายน 2537 โดยไม่ซ้ำคน

1. กลุ่มทดลอง คือ ผู้ตรวจการพยาบาลที่ปฏิบัติการนิเทศการพยาบาลเวรป่วย ในวันที่ 1 กันยายน 2537 - 15 กันยายน 2537 ในรอบแรก ในรอบที่สองตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2537 - 15 ตุลาคม 2537 และในรอบที่สาม ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2537 - 14 พฤศจิกายน 2537

2. กลุ่มควบคุม คือ ผู้ตรวจการพยาบาลที่ปฏิบัติการในเทศการพยาบาลเวรบ่าย
วันที่ 16 กันยายน 2537 - 30 กันยายน 2537 ในรอบแรก ในรอบที่สองตั้งแต่วันที่ 1
ตุลาคม 2537 - 30 ตุลาคม 2537 และในรอบที่สาม ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน
2537 - 29 พฤศจิกายน 2537

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์
ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	จำนวน(คน) n = 15	ร้อยละ	จำนวน(คน) n = 15	ร้อยละ
ช่วงอายุ				
40-45 ปี	12	80.00	13	86.67
46-50 ปี	3	20.00	2	13.33
วุฒิทางการศึกษา				
ประกาศนียบัตร	1	6.67	-	-
อนุปริญญา/เทียบเท่า	3	20.00	4	26.67
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	11	73.33	11	73.33
ปริญญาโท	-	-	-	-
ประสบการณ์ในการทำงานการพยาบาล				
15-20 ปี	11	73.33	11	73.33
21.30 ปี	4	26.67	4	26.67
ประสบการณ์ตรวจการพยาบาล				
1 - 5 ปี	3	20.00	-	-
6 -10 ปี	11	73.33	14	93.33
11-15 ปี	1	6.67	1	6.67

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตรวจการพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในวัย 40-45 ปี เป็นส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระหว่าง 15-20 ปี เป็นส่วนใหญ่ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการพยาบาล 6-10 ปี เป็นส่วนใหญ่

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยทำการเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน โดยได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1.1.1 มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโททางการบริหารการพยาบาล หรือทางพยาบาลศาสตร์

1.1.2 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการพยาบาลไม่ต่ำกว่า 5 ปี

1.1.3 ปฏิบัติงานด้านการนิเทศทั้งฝ่ายบริการและฝ่ายการศึกษา สังกัดโรงพยาบาลของรัฐ และทบวงมหาวิทยาลัย

เมื่อผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติดังกล่าว จำนวน 5 ท่านแล้ว ให้ทั้ง 5 ท่านนี้เป็นผู้เสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการพยาบาลท่านอื่น ๆ ตามเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวไว้ข้างต้นเช่นเดียวกัน ท่านละ 10 ท่าน ผู้วิจัยนำรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการเสนอชื่อเหล่านั้นมาจัดเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย กำหนดผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในอันดับ 1 ถึงอันดับ 17 เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการพยาบาลครั้งนี้ ร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มแรก 5 ท่าน รวมเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้นจำนวน 22 ท่าน แล้วขอความร่วมมือในการสร้างรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย โดยผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเข้าแจ้งรายละเอียดด้วยตนเองเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและความสำคัญในการตอบ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยและวิธีการแต่ละขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าวทราบ ได้ผู้เชี่ยวชาญที่สมัครใจจะตอบแบบสอบถามในการสร้างรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย จำนวน 22 ท่าน ซึ่งล้วนเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น จำแนกตามหน่วยงานดังนี้

ตารางที่ 2 รายชื่อสถาบันและจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการสร้างรูปแบบการนิเทศของผู้
ตรวจการพยาบาลเวรป่วย

ลำดับที่	สังกัด	จำนวน
1	ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี	6 ท่าน
2	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	2 ท่าน
3	โรงพยาบาลศิริราช	4 ท่าน
4	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	2 ท่าน
5	โรงพยาบาลราชวิถี	1 ท่าน
6	โรงพยาบาลนเรนทร์ราชธานี	1 ท่าน
7	โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา	1 ท่าน
8	โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	1 ท่าน
9	วิทยาลัยพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	1 ท่าน
10	โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า	1 ท่าน
11	โรงพยาบาลตำรวจ	2 ท่าน

ในส่วนของจำนวนผู้เชี่ยวชาญ โทมัส ที แมคมิลแลน (Thomas T Macmillan, อ้างถึงใน กรรณิการ์ เจิมเทียนชัย, 2529) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญตามเทคนิคเดลฟายว่าควรจะมีตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อยมาก ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงไม่น้อยกว่า 17 คน แต่ผู้วิจัยถือว่าจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 22 คน เหมาะสมเพียงพอในการสร้างรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย เป็นเครื่องมือของการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย เป็นแบบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการวิจัย โดยใช้เทคนิคเดลฟาย มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 แบบถามรอบที่ 1 ผู้วิจัยทำการศึกษาขั้นตอน โดยการศึกษาทฤษฎีพื้นฐานรวบรวมความรู้ ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสังเกตการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการนิเทศพยาบาล 5 ท่านแรก ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วในข้อ 1.1 อย่างไม่เป็นทางการ (informal interview) โดยขอให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการนิเทศการพยาบาลในปัจจุบัน ที่ผู้ตรวจการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาขั้นต้นมากำหนดกรอบ (Frame) ในการปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบายที่แสดงถึงการให้ความสำคัญของคนกับงานเท่าเทียมกัน มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนการนิเทศเพื่อให้รู้ขอบเขตและทิศทางการทำงาน และการทำงานอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยกิจกรรมการกำหนดเวลา บุคคล สถานที่ เครื่องมือและวิธีการนิเทศ 2) การดำเนินการนิเทศ เพื่อดูแลตรวจสอบ ควบคุม ประเมินปัญหาของบุคลากร สภาพการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยกิจกรรมการรับเวร การเยี่ยมตรวจ การสอน การให้คำแนะนำปรึกษา การแก้ปัญหา การสังเกต การร่วมมือปฏิบัติ และการส่งเวร 3) การประเมินผล เพื่อจะได้ทราบถึงจุดเด่นจุดอ่อนของบุคลากรแต่ละคน ทำให้ผู้ตรวจการพยาบาลเวรบายสามารถให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติต่อไป และให้ความช่วยเหลือแนะนำแก่ผู้ปฏิบัติบกพร่องให้ปฏิบัติดีขึ้น ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลการนิเทศที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว ติดตามผลการปฏิบัติของผู้รับการนิเทศ และเปรียบเทียบผลของการนิเทศกับวัตถุประสงค์และปรัชญาของหน่วยงาน

2.2 ผู้วิจัยรวมความคิดเห็นที่ได้จากแบบถามปลายเปิดในรอบแรกของผู้เชี่ยวชาญ นำมาสร้างเป็นแบบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 65 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านตอบโดยให้คะแนนตามน้ำหนักความจำเป็นของพฤติกรรมการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย โดยน้ำหนักคะแนน 6 ระดับ (รายละเอียดในภาคผนวก ฉ)

2.3 ผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของแต่ละข้อความเดิมเพิ่มเติมตำแหน่งมัธยฐาน ช่วงของพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ๆ ตอบ (รายละเอียดในภาคผนวก) ในการตอบแบบถามรอบที่ผ่ามาให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านทบทวนคำถามและคำตอบในรอบที่สองของตน แล้วตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง

ในการตอบแบบถามนี้ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะทราบว่า ตนมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่แตกต่างไปจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ หรือไม่ ถ้าไม่เห็นด้วยก็ให้แสดงเหตุผลประกอบการยืนยันคำตอบเดิมที่อยู่นอกพิสัย ระหว่างควอไทล์นั้น ในการวิจัยครั้งนี้ในแบบถามรอบที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมร้อยละ 95 (ตามผนวก ฉ) ไชฟ์เฮิร์ท และ แกรนท์ (Cyphert and Grant, อ้างถึงใน กรรณิการ์ เจริญเทียนชัย, 2529) พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเกือบทั้งหมดร้อยละ 99 มีความเห็นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

คำตอบจากแบบถามรอบที่ 3 นี้ สรุปรูปเป็นรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย

3. วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการสร้างรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบถามทั้ง 3 รอบ ด้วยตนเอง รอบแรกเป็นแบบถามปลายเปิด ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย แล้วทำการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Content Analysis) จากคำตอบในรอบที่ 2 วิเคราะห์ วิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ของแต่ละข้อความ แล้วแสดงตำแหน่งของมัธยฐานพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบในรอบที่ 2 ของแต่ละข้อความเป็นแบบถามรอบที่ 2 จากคำตอบของแบบถามในรอบที่ 3 ผู้วิจัยจะทำการ

คำนวณค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) ความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ นำมาแปลผลดังนี้

3.1 มัธยฐาน (Median)

จากแบบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 6 ค่า ให้นำหาคะแนนเป็น 6 ระดับดังนี้

- 1 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้น้อยที่สุด
- 2 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้ค่อนข้างน้อย
- 3 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้น้อย
- 4 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้ปานกลาง
- 5 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้มาก
- 6 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้มากที่สุด

ค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นเป็นไปได้น้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 1.50 ถึง 2.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นเป็นไปได้น้อย

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 2.50 ถึง 3.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นเป็นไปได้ค่อนข้างน้อย

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 3.50 ถึง 4.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นเป็นไปได้ปานกลาง

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 4.50 ถึง 5.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นเป็นไปได้มาก

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 5.50 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นเป็นไปได้มากที่สุด

3.2 พิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ผู้วิจัยคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยการคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความนั้นสอดคล้องกัน (Consensus) และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน เกี่ยวกับข้อความที่มีผลการคำนวณค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มากกว่า 1.50

3.3 ความแตกต่างระหว่างมัธยฐาน (Median) กับ ฐานนิยม (Mode) (กรรณิการ์ เจิมเทียนชัย, 2529)

ผู้วิจัยคำนวณหาค่ามัธยฐานและฐานนิยมของแต่ละข้อความ เพื่อเป็นการสนับสนุนแบบความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินว่าข้อความที่มีผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เกิน 1 แสดงว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับข้อความนั้น

ผู้วิจัยนำข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทั้งในแง่ของมัธยฐานความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์มาสรุปเป็นข้อความแสดงความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะ เป็นรูปแบบของการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย

สรุปได้ว่า รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย โดยมีโครงแบบ
ดังนี้

ก.	การวางแผนการนิเทศ ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	4 ข้อ
ข.	การดำเนินการนิเทศ	
	1. การรับเวร ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	4 ข้อ
	2. การเยี่ยมตรวจ	
	2.1 เยี่ยมตรวจบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	5 ข้อ
	2.2 เยี่ยมตรวจผู้ป่วยที่มีปัญหาครอบครัว ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	6 ข้อ

2.3	ตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ สถานที่ บริเวณแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก บรรยากาศในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	4 ข้อ
2.4	บันทึกข้อมูลสำคัญพร้อมอุปสรรคและปัญหาที่ได้จากการ เยี่ยมชมตรวจสอบประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	5 ข้อ
3.	การสอน	
3.1	สอนบุคลากรขณะปฏิบัติงาน ประกอบด้วยกิจกรรม การปฏิบัติ	3 ข้อ
3.2	ให้คำแนะนำการปฏิบัติการทำงานที่ซับซ้อนแก่ นักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	2 ข้อ
3.3	สอนผู้ป่วย/ครอบครัว ประกอบด้วยกิจกรรมการ ปฏิบัติ	2 ข้อ
4.	การให้คำแนะนำปรึกษา ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	6 ข้อ
5.	การแก้ปัญหา ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	8 ข้อ
6.	การสังเกต ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	4 ข้อ
7.	การร่วมปฏิบัติ ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	4 ข้อ
8.	การส่งเวร ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	4 ข้อ
ค.	การประเมินผล ประกอบด้วยกิจกรรมการปฏิบัติ	3 ข้อ
	รวม	64 ข้อ

(ตามผนวก ค)

ขั้นตอนที่ 2 ผลของการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาล เวรป่วย
แสดง โดยพฤติกรรมการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาล เวรป่วย ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

การสร้างเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 เตรียมการก่อนสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการพยาบาล การปฏิบัติกิจกรรมในกระบวนการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย เพื่อศึกษาแนวทางการสังเกตกิจกรรมของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย การประเมินความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่ายในการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย และแบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการเวรบ่ายที่มีต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย

1.2 ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ที่ปฏิบัติจริงในแต่ละวัน โดยการเข้าไปสังเกตการปฏิบัติงานรวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย เพื่อศึกษาแนวทางการสังเกตกิจกรรมของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย สร้างแบบตรวจรายการกระบวนการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย แบบสังเกตการวางแผนการปฏิบัติการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย แบบตรวจวิธีปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย

ขั้นที่ 2 สร้างเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดย

ก. เครื่องมือประกอบการวิจัย

โครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญดังนี้

1. แนวคิดและหลักการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย
2. กระบวนการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย
3. การใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย

(รายละเอียดในผนวก ค)

ข. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ตามกระบวนการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย

ชุดที่ 1 แบบตรวจรายการกระบวนการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย

ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย สร้างโดยคำนึงถึงข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการนิเทศตามกระบวนการนิเทศการพยาบาล สร้างโดยคำนึงถึงกิจกรรมการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย ที่ครอบคลุมการวางแผนการนิเทศการพยาบาล การดำเนินการนิเทศการพยาบาล และการประเมินผลการนิเทศการพยาบาล

ชุดที่ 2 แบบสังเกตการวางแผนปฏิบัติการนิเทศประจำเวรบ่าย

ประกอบด้วย เวลา วัตถุประสงค์ กิจกรรม เครื่องมือในการปฏิบัติงาน และสถานที่ในการนิเทศการพยาบาลประจำเวรบ่าย โดยได้จัดตามรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่ายที่สร้างขึ้นตามเทคนิคเดลฟาย

ชุดที่ 3 แบบสังเกตวิธีปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย

ประกอบด้วย 8 กิจกรรม ของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย โดยได้จัดตามรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่ายที่สร้างขึ้นตามเทคนิคเดลฟาย ดัง ได้อธิบายขั้นตอนการสร้างไว้แล้ว

ชุดที่ 4 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาล

เวรบ่าย ก่อนและหลังการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ข้อเลือก ใช้เวลา 30 นาที โดยเนื้อหาข้อสอบครอบคลุมรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่ายที่สร้างขึ้นตามเทคนิคเดลฟายดังกล่าวแล้วข้างต้น

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาความเหมาะสมของข้อรายการและการใช้ภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการนิเทศการพยาบาล 10 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องและความเหมาะสมของเครื่องมือ เพื่อให้ข้อแก้ไขและข้อเสนอแนะแล้วนำมา

ปรับปรุงแก้ไขให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง โดยถือเกณฑ์ของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 10 ท่าน ยอมรับและเห็นด้วยกับข้อความในแต่ละข้อ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบตรวจรายการ

กระบวนการนิเทศการพยาบาล แบบสังเกตการวางแผนปฏิบัติการนิเทศประจำเวรป่วย แบบตรวจวิธีปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยในการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการเวรป่วยที่มีต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย และแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่านเห็นชอบด้วยทุกข้อรายการในทุกเครื่องมือ โดยเสนอให้ปรับปรุงภาษาให้ถูกต้องยิ่งขึ้น ผู้วิจัยนำเครื่องมือทั้ง 6 ชุด ที่แก้ไขปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนอีกครั้งหนึ่ง

3.2 การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มาหาความเที่ยงโดยการนำไปทดลองใช้กับตัวอย่างประชากรในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า โดยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า เพื่อขออนุญาตเข้าทำการทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม - 18 กรกฎาคม 2537

นำเครื่องมือชุดที่ 1 แบบตรวจรายการกระบวนการนิเทศการพยาบาลเวรป่วย เครื่องมือชุดที่ 2 แบบสังเกตการวางแผนปฏิบัติการนิเทศประจำเวรป่วย เครื่องมือชุดที่ 3 แบบตรวจวิธีปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ซึ่งเครื่องมือทั้ง 3 ชุด เป็นแบบสังเกต นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับตัวอย่างประชากรที่จะศึกษา เป็นผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 6 คน โดยดำเนินการวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการปฏิบัติเช่นเดียวกับการปฏิบัติกับตัวอย่างประชากรที่จะศึกษาในโรงพยาบาลภูมิพล ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม - 17 กรกฎาคม 2537 โดยผู้วิจัยจับคู่กับผู้ช่วยวิจัย 3 คน ผู้วิจัยสับเปลี่ยนจับคู่กับผู้ช่วยวิจัยทีละคน สังเกตการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ก่อนการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงของการสังเกต (Interrater Reliability)

ค่าความเที่ยงของการสังเกตกับผู้ช่วยวิจัยแต่ละคนดังนี้

ผู้ช่วยวิจัย	ค่าความเที่ยงของการสังเกตของเครื่องมือ			
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	รวม
	แบบตรวจรายการ กระบวนการนิเทศ การพยาบาลเวรป่วย	แบบสังเกตการวางแผน การปฏิบัติการนิเทศ ประจำเวรป่วย	แบบสังเกตวิธีปฏิบัติ การนิเทศของผู้ตรวจ การพยาบาลเวรป่วย	
ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1	0.920	0.875	0.978	0.926
ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 2	0.889	1	0.956	0.948
ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 3	0.962	0.875	0.913	0.917

นำเครื่องมือชุดที่ 4 แบบทดสอบความรู้ของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ใช้ทดสอบก่อนและหลังการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 20 ข้อ ซึ่งได้ผ่านความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดสอบกับพยาบาลวิชาชีพที่เคยปฏิบัติหน้าที่ตรวจการพยาบาลเวรป่วยในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 20 คน นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของข้อสอบ แล้วนำผลการคำนวณค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกมาพิจารณาเป็นรายข้อ ได้ค่าความยากง่ายที่มีช่วงพิสัยของค่า $P .20 - .80$ (เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2528) ซึ่งเป็นข้อสอบที่ถือว่าดีพอใช้ (รายละเอียดแสดงในตารางภาคผนวก ค) และได้ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 ด้วยสูตร K-R 21 (Kuder Richardson Reliability)

นำข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว ไปให้ผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย 6 คน ทำข้อสอบเวลา 30 นาที ก่อนและหลังการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนอบรมใช้รูปแบบเท่ากับ 12 และค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการอบรมใช้รูปแบบเท่ากับ 16.5 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

ขั้นตอนที่ 3 ผลของการนิเทศแสดงโดยความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาล
เวรบ่าย และพยาบาลประจำการเวรบ่าย

ชุดที่ 5 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย
ในการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ผู้วิจัยสร้างโดยใช้แนวคิดของ
(Herzberg, 1964) และ ซองกิลเมอร์ และคณะ (Gilmer and Other, 1966)
ในด้าน Motivator Factor คำนึงถึงความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ผู้ตรวจการพยาบาล
เวรบ่ายปฏิบัติตามรูปแบบ กำหนดเป็นคำถาม 5 ด้าน รวม 16 ข้อ ดังนี้

1. ความสำเร็จ	7 ข้อ
2. สัมพันธภาพ	2 ข้อ
3. ความรับผิดชอบ	2 ข้อ
4. ลักษณะงาน	3 ข้อ
5. ความก้าวหน้า	2 ข้อ

ตามความเป็นจริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่เป็นจริงเลย ตามลำดับคะแนน
5 4 3 2 และ 1 (Likert Scale)

ชุดที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการเวรบ่าย
ที่มีต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย โดยใช้แนวคิดของ (Herzberg, 1964)
และ ซองกิลเมอร์ และคณะ (Gilmer and Other, 1966) ด้าน Motivator Factor
กำหนดเป็นคำถาม 6 ด้าน 21 ข้อ ดังนี้

1. ความสำเร็จ	2 ข้อ
2. สัมพันธภาพ	6 ข้อ
3. ความมั่นคง	5 ข้อ
4. ลักษณะงาน	4 ข้อ
5. นโยบายและการบริหาร	1 ข้อ
5. ความก้าวหน้า	3 ข้อ

ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล สร้างโดยคำนึงถึงข้อมูล
ส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการ
เวรป่วย ที่ได้รับการนิเทศโดยผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ตามความเป็นจริงมากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และไม่เป็นจริงเลย ตามลำดับคะแนน 5 4 3 2 และ 1 (Likert
Scale)

นำเครื่องมือชุดที่ 5 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตรวจการ
พยาบาล ในการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม
ชุดนี้ให้แก่ผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยที่เป็นกลุ่มทดลอง ในโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช หลัง
จากอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย และได้นำไปใช้เป็นคู่มือ
ในการปฏิบัติการนิเทศการพยาบาลเวรป่วยแล้ว 2 ครั้ง นำเครื่องมือชุดที่ 4 ซึ่งผู้ตรวจการ
พยาบาลเวรป่วยทั้ง 6 คน เป็นผู้ตอบ นำมาหาค่าความเที่ยงโดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)
ของครอนบาช (Chronbach's Alpha Coefficiency) (ประคอง กรรณสูตร, 2528)
ได้ค่าความเที่ยงของความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวร
ป่วยเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานเท่ากับ 0.91

นำเครื่องมือชุดที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาล
ประจำการเวรป่วยที่มีต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ผู้วิจัยได้นำไปให้พยาบาล
ประจำการเวรป่วยที่ได้รับการนิเทศจากผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย โรงพยาบาลสมเด็จพระ
พระปิ่นเกล้า จำนวน 12 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความเที่ยงโดยการใช้สูตร
สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาช (Chron Bach's Alpha Coefficient)
(ประคอง กรรณสูตร, 2528) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96

ถือว่าแบบวัดความพึงพอใจทั้ง 2 ชุดนี้ มีความเที่ยงสามารถนำ
ไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลภูมิพล
อดุลยเดช เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเข้าพบและประสานงานกับผู้อำนวยการกองการพยาบาลและหัวหน้าผู้ตรวจการพยาบาล โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 4 สิงหาคม 2537 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย รายละเอียดวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คุณสมบัติของประชากรในการวิจัย กำหนดวัน เวลา ที่จะเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ และขอความร่วมมือผู้อำนวยการกองการพยาบาล รวมทั้งหัวหน้าผู้ตรวจการพยาบาล ชี้แจงให้กับผู้ตรวจการพยาบาล เวนบ่ายที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ได้รับทราบก่อนเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. หัวหน้าผู้ตรวจการพยาบาลได้ไปทำการชี้แจงขอความร่วมมือและความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจากผู้ตรวจการพยาบาลที่มีคุณสมบัติตรงตามกำหนดได้จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการแบ่งกลุ่มโดยจับฉลากรายชื่อผู้ที่จะต้องหมุนเวียนลงมาเข้าเวรตรวจการพยาบาล เวนบ่าย ในช่วง 1 กันยายน 2537 - 30 กันยายน 2537 เพื่อแบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งประชากรทั้ง 2 กลุ่มนี้มีคุณลักษณะใกล้เคียงกัน การจัดตารางเวรมีดังนี้

ก. กลุ่มทดลอง คือ ผู้ที่ถูกจัดเข้าเวรทำหน้าที่ตรวจการพยาบาล เวนบ่าย ในวันที่ 1 กันยายน 2537 - 15 กันยายน 2537 ในรอบแรก ในรอบสอง ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2537 - 15 ตุลาคม 2537 และในรอบสามตั้งแต่ 31 ตุลาคม 2537 - 14 พฤศจิกายน 2537

ข. กลุ่มควบคุม คือ ผู้ที่ถูกจัดเข้าเวรทำหน้าที่ตรวจการพยาบาล เวนบ่าย ในวันที่ 16 กันยายน 2537 - 30 กันยายน 2537 ในรอบแรก ในรอบสองตั้งแต่ 16 ตุลาคม 2537 - 30 ตุลาคม 2537 และในรอบสามตั้งแต่ 15 พฤศจิกายน 2537 - 29 พฤศจิกายน 2537

4. ผู้วิจัยเข้าพบผู้ตรวจการพยาบาล เวนบ่ายที่เป็นกลุ่มประชากรด้วยตนเอง โดยเข้าไปพบในขณะปฏิบัติงาน เวนเช้า ในตำแหน่งคือ หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย เพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือเป็นรายบุคคล ใช้เวลา 4 วัน

5. ผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล ได้ชี้แจงให้ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อความเหมาะสมถูกต้องกาลเทศะ เนื่องจากกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ล้วนเป็นผู้มีตำแหน่งและวัยวุฒิสูง ซึ่งผู้ช่วยวิจัยทั้ง 3 คน มีวัยวุฒิน้อยกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

6.1 ผู้วิจัยตรวจรายชื่อผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ตรงตามตารางเวร

6.2 ผู้วิจัยกำหนดเวลาที่จะเข้าไปทำการสังเกตทุกวัน ตามเวลาของการรับเวรป่วย โดยไปถึงก่อนเวลา 15 นาที ณ ที่ทำการผู้ตรวจการพยาบาล และทำการสังเกตตั้งแต่การรับเวร การเยี่ยมตรวจ จนกระทั่งการส่งเวร (24.00 น.) ยกเว้นเวลาพักรับประทานอาหารเย็น (18.00 - 19.00 น.)

6.3 วิธีการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย โดยผู้วิจัยนำแบบสังเกต ได้แก่ เครื่องมือชุดที่ 1 แบบตรวจรายการกระบวนการนิเทศการพยาบาลเวรป่วย เครื่องมือชุดที่ 2 แบบสังเกตการวางแผนการปฏิบัติการนิเทศประจำเวรป่วย และเครื่องมือชุดที่ 3 แบบตรวจวิธีปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย มาอ่านทบทวนก่อนทุกครั้ง

6.4 ผู้วิจัยร่วมฟังการรับเวร ติดตามสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง และไม่มีส่วนร่วมแต่เดินไปด้วยกันกับผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ทั้งประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสามารถสังเกตการปฏิบัติงานได้โดยการสนทนาระหว่างผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยและพยาบาลประจำการ รวมทั้งการเยี่ยมตรวจ สันทนาการกับผู้รับบริการและญาติ โดยผู้วิจัยไม่เข้าไปขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค ขณะผู้ตรวจการพยาบาลปฏิบัติการเหล่านั้น ทั้งนี้ผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยต้องการให้ผู้วิจัยเดินร่วมทางไปด้วย เพราะการเดินเยี่ยมตรวจระหว่างแผนกในยามวิการค่อนข้างเปลี่ยว

6.5 หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลครบในรอบแรก (ก่อนอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย) ผู้วิจัยทำการอบรมวิธีการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย ในประชากรกลุ่มทดลอง 15 คน ในเวลา 13.00 - 16.00 น. วันที่ 1 ตุลาคม 2537 โดยก่อนทำการอบรม ได้มีการทดสอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการพยาบาลเวรป่วย โดยใช้เครื่องมือชุดที่ 6 (แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย) ใช้เวลา 30 นาที ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบทดสอบก่อนการอบรมไว้ก่อนทำการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วย โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้แจกแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการพยาบาลเวรป่วยชุดที่ 6 (แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรป่วยชุดใหม่) ใช้เวลา 30 นาทีเช่นกัน ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมแบบทดสอบความรู้ของผู้ตรวจการพยาบาล

เวรบ่ายหลังการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย หลังจากนั้นเมื่อการพูดคุยซักถามเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยแจกคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่ายให้กับประชากรที่รับการอบรมทุกคน

6.6 ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลรอบสอง (Post-test) อีกครั้ง หลังจากประชากรกลุ่มทดลองใช้คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ในการทำหน้าที่ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย 2 ครั้ง ตามเวลาในตารางเวร ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการสังเกตอีก 1 ชุด ในการบันทึกกิจกรรมการปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย (ผู้ตรวจการพยาบาลที่เป็นประชากรกลุ่มทดลองที่ปฏิบัติงานเวรบ่ายในวันที่ 1 กันยายน 2537-15 กันยายน 2537) โดยผู้วิจัยได้ทำรหัสเครื่องมือการสังเกตตรงกับประชากรกลุ่มทดลองแต่ละคน ซึ่งเครื่องมือในการสังเกตชุดที่ 1 ชุดที่ 2 และชุดที่ 3 ได้แก่ แบบตรวจรายการกระบวนการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย แบบสังเกตการวางแผนการปฏิบัติการนิเทศการพยาบาลเวรบ่าย และแบบตรวจวิธีปฏิบัติการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย

6.7 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่ายที่เป็นประชากรกลุ่มทดลอง คือ เครื่องมือชุดที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ในการใช้รูปแบบการนิเทศการพยาบาล ผู้วิจัยได้แจกให้ประชากรกลุ่มทดลองตอบหลังจากใช้คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ในการปฏิบัติงานแล้ว 2 ครั้ง โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้ครบทั้ง 15 ชุด

6.8 แบบประเมินความพึงพอใจของพยาบาลประจำการเวรบ่ายที่มีต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย คือ เครื่องมือชุดที่ 5 แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการเวรบ่ายที่มีต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย เก็บรวบรวมดังนี้

ก. แจกแบบสอบถามชุดนี้เมื่อเริ่มขึ้นเวรและเก็บเมื่อสิ้นสุดเวร

ข. แจกแบบสอบถามชุดนี้ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2537 - 15

กันยายน 2537 สำหรับพยาบาลประจำการเวรบ่ายที่ได้รับการนิเทศจากผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่ายที่เป็นประชากรกลุ่มทดลอง ซึ่งผู้วิจัยทำรหัสพยาบาลประจำการเวรบ่ายที่ได้รับการนิเทศ ให้ตรงกับรหัสของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย แต่ละครั้งสำหรับพยาบาลประจำการเวรบ่ายที่ได้รับการนิเทศจากผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย ที่เป็นประชากรกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามเมื่อเริ่มขึ้นเวร และเก็บเมื่อสิ้นสุดเวรบ่าย รอบแรกในช่วงวันที่

16 กันยายน 2537 - 30 กันยายน 2537 และรอบสอง ในช่วงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2537- 29 พฤศจิกายน 2537 โดยผู้วิจัยได้ทำรหัสให้ตรงกับผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย ที่เป็นประชากรกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือคำนวณดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล เกี่ยวกับ อายุ วุฒิกการศึกษา สำเร็จการศึกษานาน กี่ปี และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นำมาหาค่าร้อยละ
2. คะแนนการทดสอบความรู้ของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย ก่อนและหลังการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย นำคะแนนของแต่ละคนมาคิดเป็นค่าร้อยละ
3. คะแนนการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย นำคะแนนการปฏิบัติโดยรวมของแต่ละคน และแต่ละกิจกรรม นำมาหาค่าร้อยละ
4. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการนิเทศของผู้ตรวจการเวรบาย โดยใช้การทดสอบค่าที (T-test)
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย ต่อรูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบาย คะแนนความพึงพอใจของพยาบาลประจำการเวรบายที่มีต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบายก่อน และหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทดสอบค่าที (T-test)
6. การวิจัยครั้งนี้กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05